

VAKUUTUSVALVONTA

OHJE YLEISEN EDUN VAATIMISTA EHDOISTA ETA-VAKUUTUSEDUSTAJILLE

**Anvisning om de villkor som påkallas av allmänt
intresse för EES-försäkringsförmedlare**

**Conditions required by general good
for EEA-insurance intermediaries**

ANVISNING

26.10.2005

Dnr 8/002/2005

Försäkringsförmedlare som är registrerad i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland.

Lagrummet:

32 § lagen om försäkringsförmedling (570/2005)

Avdelningen:

Marknadstillsyn

ANVISNING OM DE VILLKOR SOM PÅKALLAS AV ALLMÄNT
INTRESSE

Försäkringsinspektionen meddelar enligt 32 § lagen om försäkringsförmedling (570/2005) anvisningen om de villkor som påkallas av allmänt intresse för försäkringsförmedlare som är registrerad i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland.

Anvisning gällande de villkor som påkallas av allmänt intresse finns också i Försäkringsinspektionens internet hemsidor (www.vakuutusvalvonta.fi).

Överdirektör

Hely Salomaa

Överinspektör

Janne Sinisalo

BILAGA

Anvisning om de villkor som påkallas av allmänt intresse

Innehåll

1 ANVISNING OM DE VILLKOR SOM PÅKALLAS AV ALLMÄNT INTRESSE	20
1.1 LAGEN OM FÖRSÄKRINGSFÖRMEDLING (570/2005)	20
1.1.1 <i>Tillämpliga bestämmelser</i>	20
1.1.2 <i>Definition av ombud och försäkringsmäklare</i>	20
1.1.3 <i>Anmälan om ombudsverksamhet och försäkringsmäklarverksamhet</i>	21
1.1.4 <i>Försäkringsförmedlarens marknadsföring</i>	21
1.1.5 <i>Försäkringsmäklarens arvode</i>	22
1.2 SPRÅK FÖR INFORMATION SOM GES FÖRSÄKRINGSSÖKANDEN OCH FÖRSÄKRINGSTAGAREN	22
1.3 KONSUMENTSSKYDDSLAGEN (38/1978)	22
1.4 PERSONUPPGIFTLAGEN (523/1999)	23
1.5 SKATT PÅ FÖRSÄKRINGSPREMIER	23
1.6 BRANDSKYDDSAVGIFT	23
2 ANDRA ANVISNINGAR	23
2.1 FÖRSÄKRINGSINSPEKTIONENS STÄLLNINGSTAGANDE OM MARKNADSFÖRING AV FÖRSÄKRINGSSPARANDE	23
2.2 RÄTTSMEDEL SOM STÅR TILL KUNDENS FÖRFOGANDE	23

1 ANVISNING OM DE VILLKOR SOM PÅKALLAS AV ALLMÄNT INTRESSE

En försäkringsförmedlare som är registrerad i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) än Finland och som verkar i Finland med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster, skall i sin verksamhet beakta bland annat följande villkor som påkallas av allmänt intresse. I dessa villkor finns information om gällande lagstiftning i Finland som har betydelse med tanke på försäkringsförmedlaren verksamhet.

I dessa villkor avses med försäkringsförmedlare både försäkringsförmedlare och återförsäkringsförmedlare, vilka definieras i Europaparlamentets och rådets direktiv om försäkringsförmedling 2002/92/EG artikel 2 punkt 5 och 6.

På återförsäkringsförmedlare tillämpas inte punkt 1.1.3–1.1.5, 1.2 och 1.3 i villkoren.

1.1 LAGEN OM FÖRSÄKRINGSFÖRMEDLING (570/2005)

1.1.1 Tillämpliga bestämmelser

Om en försäkringsförmedlare som är registrerad i en annan EES-stat än Finland har verksamhet i Finland, tillämpas på försäkringsförmedlaren bestämmelserna i lagen om försäkringsförmedling, med undantag av 6–13, 28–31 och 41 § i lagen. På återförsäkringsförmedlare tillämpas inte heller 19–23, 25, 26 och 33–36 § och 40 § 2–4 momentet i lagen.

En försäkringsförmedlare som bedriver direktförsäkringsförmedling skall också beakta vad som fastställs i Försäkringsinspektionens samling av föreskrifter och anvisningar till försäkringsförmedlare dnr 1/002/2005 punkt 5 om uppdragsavtal mellan försäkringsmäklaren och kunden och i punkt 6 om opartisk analys.

På försäkringsförmedlare som verkar som ombud för försäkringsgivare och bedriver direktförsäkringsförmedling tillämpas utöver lagen om försäkringsförmedling därtill vad som stadgas i 5 § 1 och 2 momentet och 9 § i lagen om försäkringsavtal (543/1994).

1.1.2 Definition av ombud och försäkringsmäklare

Enligt 3 § i lagen om försäkringsförmedling är en försäkringsförmedlare som är registrerad i Finland antingen ombud eller försäkringsmäklare. Med ombud avses en fysisk person eller juridisk person som med stöd av avtalsförpliktelse bedriver försäkringsförmedling för en eller flera försäkringsgivares räkning och på deras ansvar. Med försäkringsmäklare avses en fysisk person eller juridisk person som bedriver försäkringsförmedling med stöd av ett uppdragsavtal med en annan kund än en försäkringsgivare som bedriver direktförsäkring. Försäkringsmäklare som är registrerade i Finland förutsätts vara oberoende av försäkringsgivarna. Försäkringsmäklaren får inte stå i arbetsavtals- eller ombudsförhållande till en eller flera försäkringsgivare eller i ett sådant på avtal eller ägande grundat förhållande eller något annat beroendeförhållande till dem som är ägnat att påverka försäkringsmäklarens verksamhet i strid med kundens intressen.

Om en försäkringsförmedlare som är registrerad i en annan EES-stat än Finland i fråga om de tjänster som denne tillhandahåller med hänsyn till kunden på ett betydande sätt avviker från hurdana tjänster ett ombud eller en försäkringsmäklare som avses i lagen om försäkringsförmedling kan tillhandahålla, skall försäkringsförmedlaren klart informera om dessa skillnader i sin marknadsföring och övriga verksamhet. Kunden skall ha möjlighet att få rätt bild av försäkringsförmedlaren roll och dennes tjänster innan kunden fattar beslut gällande försäkringsförmedlaren tjänster eller ingår avtal med försäkringsförmedlaren. I det följande

redogörs för innehållet i lagen om försäkringsförmedling till den del som försäkringsförmedlaren särskilt skall beakta detta.

1.1.3 Anmälan om ombudsverksamhet och försäkringsmäklarverksamhet

Enligt 21 § i lagen om försäkringsförmedling skall ombudet i sin verksamhet klart informera kunden om att han uttryckligen är ombud. Enligt 27 § i lagen skall en försäkringsmäklare i sin verksamhet klart föra fram att han uttryckligen är försäkringsmäklare. Därtill får endast en registrerad försäkringsmäklare i sin firma eller annars som beteckning för sin verksamhet använda benämningen försäkringsmäklare eller försäkringsförmedlare.

Ett ombud eller en försäkringsmäklare får inte i sin verksamhet använda begreppet försäkringsförmedlare vilseledande på så sätt att det förblir oklart för kunden huruvida försäkringsförmedlaren är ombud eller försäkringsmäklare. Om begreppet försäkringsförmedlare används, skall kunden samtidigt klart informeras om huruvida försäkringsförmedlaren är ombud eller försäkringsmäklare. Om försäkringsförmedlaren är registrerad i sin hemstat under en annan beteckning, skall försäkringsförmedlaren informera sin kund om denna beteckning.

1.1.4 Försäkringsförmedlarens marknadsföring

I 22 § i lagen om försäkringsförmedling finns bestämmelser om försäkringsförmedlarens marknadsföring. Försäkringsförmedlaren skall i sin marknadsföring ge kunden all sådan information om sina försäkringsförmedlingstjänster och till buds stående försäkringar som kan ha betydelse när kunden skall fatta beslut om dessa tjänster eller försäkringar.

Försäkringsförmedlaren får inte i sin marknadsföring lämna osann eller vilseledande information eller i övrigt använda sig av ett förfarande som är olämpligt för kunden eller strider mot god försäkringssed eller god försäkringsmäklarsed.

Marknadsföring som inte innehåller den information som är nödvändig med tanke på kundens ekonomiska trygghet skall alltid anses vara olämplig.

Ombudet skall i sin marknadsföring uppge vilka försäkringsgivare han representerar och vid marknadsföringen av en enskild försäkring vilken försäkringsgivares produkt det är frågan om. En försäkringsmäklare som är registrerad i Finland får inte i sin marknadsföring uppge att han representerar en eller flera försäkringsgivare, eftersom en försäkringsmäklare inte överhuvudtaget kan verka som representant för en försäkringsgivare. Försäkringsmäklaren kan således inte marknadsföra en viss försäkringsgivares eller vissa försäkringsgivares försäkringar. Försäkringsmäklaren kan marknadsföra försäkringar endast på allmän nivå, t.ex. livförsäkring som placeringsobjekt.

Om ett ombud eller en försäkringsmäklare som är registrerad i en annan EES-stat än Finland enligt lagstiftningen i sin hemstat kan agera på ett sätt som på basis av definitionen av ombud eller försäkringsmäklare och marknadsföringsbestämmelserna inte är möjligt för i Finland registrerade ombud eller försäkringsmäklare, skall försäkringsförmedlaren i sin marknadsföring ge rätt bild av sina tjänster utan hinder av vad som i föregående stycke har sagts om ombudets och försäkringsmäklarens marknadsföring. Detsamma gäller också försäkringsförmedlare som i sin hemstat är registrerad under en annan beteckning än ombud eller försäkringsmäklare. Försäkringsförmedlaren skall härvid informera om vilka försäkringsgivares produkter försäkringsförmedlingen uteslutande gäller och huruvida försäkringsförmedlaren lämnar information som grundar sig på en opartisk analys enligt 25 § 2 momentet i lagen om försäkringsförmedling. Försäkringsförmedlaren skall lämna all sådan information om sina tjänster som är nödvändig för kunden, och försäkringsförmedlaren får inte heller låta bli att lämna information så att kunden får en osann eller vilseledande bild av försäkringsförmedlarens tjänster. Exempelvis skall en försäkringsförmedlare som agerar under beteckningen försäkringsmäklare klart berätta för kunden, om försäkringsförmedlaren kan ha anknytning till försäkringsgivarna på ett sådant sätt som inte är möjligt för en försäkringsmäklare som är registrerad i Finland.

1.1.5 Försäkringsmäklarens arvode

Enligt 26 § och 49 § 6 momentet i lagen om försäkringsförmedling får en försäkringsmäklare med verksamhet i Finland efter den övergångsperiod på tre år som börjar 1.9.2005 ta emot arvode endast från uppdragsgivaren.

Under övergångsperioden får försäkringsmäklaren ta emot arvode också från någon annan än uppdragsgivaren. Försäkringsmäklaren skall i fråga om de försäkringslösningar som ingår i den opartiska analysen informera kunden om grunderna för hur arvodet från försäkringsgivaren eller någon annan instans bestäms och, om det inte är omöjligt, arvodets belopp.

Under övergångsperioden skall försäkringsmäklaren informera kunden om arvodets belopp och grunderna för hur det bestäms också när det gäller ett försäkringsavtal som kunden skall ingå. Försäkringsmäklaren skall även uppege arvodets belopp och grunderna för hur det bestäms, om de väsentligt förändrats jämfört med vad som tidigare uppgetts. Informationen skall ges skriftligt, om inte försäkringsmäklaren och kunden har kommit överens om något annat.

Det som redogjorts för ovan i denna punkt gäller endast avtal som har ingåtts 1.9.2005 eller därefter. På avtal som ingåtts före detta tillämpas de bestämmelser som gällde vid tidpunkten för när lagen om försäkringsförmedling trädde i kraft.

1.2 SPRÅK FÖR INFORMATION SOM GES FÖRSÄKRINGSSÖKANDEN OCH FÖRSÄKRINGSTAGAREN

Om försäkringsförmedlaren erbjuder försäkringsförmedlingstjänster i Finland till konsumenter eller sådana näringsidkare som, med beaktande av arten och omfattningen av näringsverksamheten samt omständigheterna i övrigt, i egenskap av avtalspart till försäkringsgivaren kan jämföras med en konsument, skall ombudet och försäkringsmäklaren enligt god försäkringssed och god försäkringsmäklarsed ge försäkringssökanden eller -tagaren försäkringsvillkoren och övrig försäkringsinformation på dennes modersmål, såvida det är finska eller svenska. Försäkringsförmedlaren kan avvika från detta endast med försäkringssökandens eller -tagarens uttryckliga samtycke därtill.

1.3 KONSUMENTSSKYDDSLAGEN (38/1978)

Vid utbudet av försäkringsförmedlingstjänster till konsumenter skall försäkringsförmedlaren i synnerhet beakta kapitel 2–4 i konsumentskyddslagen. Konsumentskyddslagen gäller däremot inte lagstadgade försäkringar och inte heller grupplivförsäkring för arbetstagare.

Kapitel 2 i konsumentskyddslagen innehåller bestämmelser om marknadsföring. Utöver att kapitlet innehåller allmänna bestämmelser motsvarande 22 § i lagen om försäkringsförmedling, innehåller kapitlet bland annat bestämmelser om uppgivandet av priset på konsumtionsnyttighet, kombinerat erbjudande och slumpartad förmån.

Kapitel 3 i konsumentskyddslagen gäller regleringen av avtalsvillkor. Det är skäl att särskilt observera att en näringsidkare vid utbudet av konsumtionsnyttigheter inte får använda avtalsvillkor som med beaktande av priset för en konsumtionsnyttighet och övriga på saken verkande omständigheter bör anses som oskäligt mot konsumenten.

Kapitel 4 i konsumentskyddslagen innehåller bestämmelser om jämkning och tolkning av konsumentavtal. Jämkningsregeln kan gälla oskäligt pris på konsumtionsnyttighet och andra oskäliga avtalsvillkor. Enligt bestämmelsen om tolkning av standardvillkor skall ett avtalsvillkor tolkas till konsumentens fördel, om ett villkor i ett konsumentavtal har utarbetats i förväg utan att konsumenten har kunnat påverka dess innehåll och det uppstår ovisshet om villkorets innebörd.

Utöver Försäkringsinspektionen övervakar konsumentombudsmannen marknadsföringens lagenlighet och användningen av avtalsvillkor med hänsyn till konsumentskyddet. Konsumentombudsmannen utarbetar marknadsföringsanvisningar och förhandlar branschspecifika avtalsvillkor, som tryggar konsumenterna en miniminivå beträffande rättsskyddet. Dessa anvisningar styr förfarandet hos de näringsidkare som är verksamma inom branschen och utgör grund vid värderingen av lagenligheten hos respektive marknadsföringsåtgärd eller avtalsvilkorens skälighet. Konsumentombudsmannen har gett marknadsföringsanvisningar bland annat om marknadsföring av individuella pensionsförsäkringar (1997).

1.4 PERSONUPPGIFTLAGEN (523/1999)

Personuppgiftslagen tillämpas på automatisk behandling av personuppgifter som gäller fysisk person samt på annan behandling av personuppgifter, då personuppgifterna utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant. Lagen tillämpas på behandling av sådana personuppgifter, där den registeransvariges verksamhetsställe är beläget inom finskt territorium eller i övrigt står under finsk jurisdiktion. I personuppgiftslagen finns bland annat bestämmelser om allmänna principer gällande behandling av personuppgifter, behandling av känsliga uppgifter och personbeteckningar, den registrerades rättigheter samt datasäkerhet och förvaring av uppgifter.

1.5 SKATT PÅ FÖRSÄKRINGSPREMIER

På premierna för vissa försäkringsavtal skall betalas skatt till staten i enlighet med vad som stadgas i lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966). Skattskyldig är envar som bedriver försäkringsrörelse i Finland. Om premien emellertid betalas till någon annan än en försäkringsgivare som bedriver försäkringsrörelse i Finland, är försäkringstagaren skattskyldig.

1.6 BRANDSKYDDSAVGIFT

Enligt 1 § i lagen om brandskyddsfonden (306/2003) skall i syfte att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland årligen betalas en brandskyddsavgift. Enligt 2 § i lagen är var och en som bedriver försäkringsrörelse i Finland skyldig att betala brandskyddsavgift. Om försäkringspremien betalas till någon annan än en försäkringsgivare som bedriver försäkringsrörelse i Finland, är försäkringstagaren och försäkringsmäklaren ansvariga för betalning av brandskyddsavgiften. Försäkringsmäklaren är skyldig att redovisa brandskyddsavgiften så som bestäms i 5 § i lagen.

2 ANDRA ANVISNINGAR

2.1 FÖRSÄKRINGSINSPEKTIONENS STÄLLNINGSTAGANDE OM MARKNADSFÖRING AV FÖRSÄKRINGSSPARANDE

Försäkringsinspektionen har gett ett ställningstagande om marknadsföring av försäkringssparande dnr 1/002/2002. Ställningstagandet gäller liv- och pensionsförsäkringsavtal, som innehåller en ikraftvarande sparandel i enlighet med försäkring för livsfall, samt i tillämpliga delar grupplivförsäkringar. Ställningstagandet gäller också kapitaliseringsavtal. I ställningstagandet ges anvisningar om vilken information som skall ges i produktreklam som riktar sig till allmänheten och vilken information om produkterna som skall ges enskilda kunder.

2.2 RÄTTSMEDEL SOM STÅR TILL KUNDENS FÖRFOGANDE

Kunden och övriga parter har tillgång till följande i 19 § 1 momentet 5 punkten i lagen om försäkringsförmedling avsedda rättsmedel.

Ett tvistemål som skall behandlas i domstol kan anhängiggöras genom en skriftlig stämningsansökan som lämnas in till tingsrätten. I regel kan målet behandlas i den domstol inom vars krets svaranden har sitt hem och

hemvist, eller där rörelsen bedrivs eller har bedrivits. I tvistemål mellan konsument och näringsidkare kan konsumenten väcka talan också vid tingsrätten på den ort inom vars domkrets han är bosatt.

Tvistemål behandlas utanför domstol av Konsumenternas försäkringsbyrå, Försäkringsnämnden och konsumentklagonämnden. Deras tjänster är avgiftsfria för kunderna.

Med stöd av ett avtal mellan Konsumentverket och Finska Försäkringsbolagens Centralförbund verkar Konsumenternas försäkringsbyrå, till vilken en kund hos en försäkringsförmedlare som verkar som ombud kan föra sitt ärende för behandling. Konsumenternas försäkringsbyrå ger råd och hjälp i försäkringsärenden både före och efter att försäkring tecknats. Till verksamhetsområdet hör frivilliga försäkringar, lagstadgad olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, patientförsäkring, miljöskadeförsäkring samt pensionsstiftelsernas och pensionskassornas tilläggsförsäkringar.

Med stöd av ett avtal mellan Konsumentverket och Finska Försäkringsbolagens Centralförbund verkar Försäkringsnämnden, till vilken en kund hos en försäkringsförmedlare som verkar som ombud kan föra sitt ärende för behandling. Nämnden behandlar ärenden som gäller frivilliga försäkringar. Nämnden behandlar trafikförsäkringsärenden till de delar som trafikskadenämnden inte är behörig att behandla ett trafikförsäkringsärende. Nämnden ger utlåtanden i form av rekommendationer.

En försäkringsförmedlares kund i konsumentställning kan föra sitt ärende för behandling till konsumentklagonämnden enligt lagen om konsumentklagonämnden (42/1978), som ger beslutsrekommendationer i tvister mellan näringsidkare och konsumenter i enskilda ärenden som gäller avtal om konsumtionsnyttigheter eller i annat i anslutning till anskaffning av konsumtionsnyttigheter. Nämnden ger beslutsrekommendationer också i ärenden som gäller försäkringsförmedlares tjänster.

VAKUUTUSVALVONTA

Vakuutusvalvontavirasto
Mikonkatu 8, PL 449
00101 Helsinki
+358-9-4155 950
+358-9-4155 9515
www.vakuutusvalvonta.fi

Försäkringsinspektionen
Mikaelsgatan 8, PB 449
FIN-00101 Helsingfors
+358-9-4155 950
+358-9-4155 9515
www.vakuutusvalvonta.fi

Insurance Supervisory Authority
Mikonkatu 8, P.O. Box 449
FIN-00101 Helsinki
+358-9-4155 950
+358-9-4155 9515
www.vakuutusvalvonta.fi